

El GOB s'adreça a les formacions polítiques que concorren a les properes eleccions per demanar un pronunciament públic sobre

1. Ordenació territorial

→ Costa

- Planificació a nivell insular. Reprendre i concloure els treballs avançats del Pla Insular de la Costa. De manera important:
 - Dimensionar la capacitat d'amarraments dels ports, a la capacitat d'acollida derivada de la suma de les diferents cales i platges de la costa. Reordenar els amarraments existents actualment i no utilitzats abans de crear-ne de nous. En qualsevol cas, escalonar les noves concessions a fi que hi pugui optar el teixit empresarial local.
 - Dotar els ports de serveis de recollida d'aigües residuals de les embarcacions i residus sòlids, i vetllar pel seu correcte funcionament.
 - Trobar solucions a l'arribada de residus a la mar en situacions adverses (plogudes fortes, ventades...), que provoquen el sobreiximent de col·lectors o la dispersió dels residus dipositats als contenidors i papereres.
 - Dotar els tres ports principals de zones de manteniment (rascat, pintats de patents, canvi d'olis, etc.) amb sistemes de impedeixin l'arribada d'aquests productes altament contaminants al mar. Gestionar aquests espais amb preus públics. Prohibir la restauració d'embarcacions fora d'aquestes instal·lacions.
 - Demanar la reordenació del port de Maó de forma que no tota la rada estigui classificada com a zona 1 i així es puguin delimitar altres usos d'interès col·lectiu: caiac, vela, rem, zones de bany, cria de marisc, zones d'alevinatge de peixos, etc.
 - Estricta compliment del decret sobre la posidònia. Dotació efectiva per a la vigilància.
 - Control dels emissaris i abocaments d'aigües residuals a la mar.
 - El PTI hauria de recollir la informació i els plantejaments del treball ja realitzat pel Pla Insular de Costa.
 - Realització d'aplicacions cartogràfiques recollint la zonificació d'ús a cales, platges i ports: zones de bany, de navegació, fondeig...

→ Terreny rústic

- Manteniment del paisatge com a valor fonamental de l'economia de Menorca. Reconeixement de l'activitat agrària com a responsable d'aquest paisatge i patrimoni ambiental. Reconeixement de la vocació agrària, i no residencial, del sòl rústic. Tancar les expectatives urbanístiques al sòl rústic que vagin més enllà d'adequar per a determinades activitats els casats principals i els edificis existents al seu entorn immediat, sense poder constituir nous habitatges residencials.
- Condicionar els agroturismes i els hotels rurals a mantenir l'activitat agrària de manera professional. Limitar la reconversió a usos turístics a aquells edificis existents en 1956, situats en els casats principals o pròxims a aquests i que tinguin un valor arquitectònic reconegut. En tot cas, reservar per a usos agraris un mínim del 40% dels volums existents.
- Apostar per prioritzar el trasllat de volums aïllats existents i no útils cap als casats principals i frenar l'obertura de nous camins que no responguin a la gestió agrària.
- Impedir que les finques puguin renunciar a l'explotació agrària quan s'hi desenvolupin altres negocis. Les altres activitats han de ser complementàries de la gestió agrària, però no substitutòries, a fi de mantenir la gestió del territori i el potencial de producció agrícola i ramadera.

- Ubicar les activitats industrials a polígons i renunciar a ubicar-les en sòl rústic.
- Integració paisatgística de les infraestructures, que han de ser dimensionades a les necessitats i eficients. Implantació de mesures correctores dels impactes ecològics que comportin. Renunciar a l'asfaltat de camins rurals.
- Definir criteris pel manteniment del patrimoni etnològic, com per exemple la tipologia a mantenir en les parets seques.

→ Carreteres

- Anar incrementant l'oferta de transport públic, a fi de disminuir el volum de tràfic individual i les necessitats d'infraestructura que pot acabar ocasionant. Millorar els horaris, i cercar fórmules per fer-lo més eficient, com per exemple sincronitzar l'autobús de l'aeroport amb els horaris dels avions.
- Suport a altres iniciatives de reducció del nombre de vehicles: carsharing...
- Implantar dissenys de carretera que desincentivin les velocitats elevades, a fi de minimitzar el consum de combustible, incentivar la conducció pacífica i reduir la gravetat dels possibles accidents.
- Realitzar campanyes actives de conducció pacífica, explicant els seus beneficis amb la realitat de Menorca, en quant a distàncies, temps dels trajectes, estalvis...
- Implantar transport públic col·lectiu, substitutori del privat, a punts fràgils de gran afluència turística: platges no urbanitzades, Favàritx, Cavalleria...
- Aprofitar les intervencions que es vagin fent sobre les carreteres per anar incorporant mesures per conduir la fauna silvestre i disminuir-ne la seva mortalitat.
- Preveure la restitució vegetal a carreteres on es facin intervencions amb planta autòctona, amb propàguls d'origen local.
- Prioritzar l'ús de materials d'obra reciclats, sense perjudici dels requisits de qualitat, en el concurs d'obres per infraestructura viària pública.

2. Recursos

→ Energia

- Aplicació de mesures d'estalvi i eficiència energètica:
 - Auditories energètiques a edificis i instal·lacions públiques i redacció de plans d'eficiència.
 - Impuls a les auditories energètiques a edificis privats, lligades a plans de millora de l'eficiència energètica. Adoptar polítiques que facilitin i promoguin les obres de reforma d'habitatges encaminades a la millora de l'aïllament i la incorporació de mesures d'aprofitament solar passiu. Prioritzar l'ús de materials locals, reciclats o de cicle curt (proximitat).
 - Política d'enllumenat públic racional i eficient: dimensionat, tecnologies i horaris.
 - Reducció de la contaminació lumínica. Incorporar la filosofia *starlight* en totes les actuacions.
 - Creació de comissions d'àmbit local i insular, amb participació ciutadana, que es dediquin a fomentar l'estalvi energètic, amb reptes anuals clars per disminuir el consum innecessari.
- Impuls de les energies renovables. Compliment de l'estratègia de descarbonització Menorca 2030.
 - Potenciar la producció dispersa d'energia amb renovables, a l'àmbit urbà i industrial.
 - Potenciar l'energia solar tèrmica per a aigua calenta sanitària: campanyes i ajudes públiques.
 - Treballar per assegurar una normativa estatal que incentivi les renovables, permetent sistemes de tarifació com el balanç net.
 - Definició de condicions ambientals i paisatgístiques per a facilitar la integració de parcs fotovoltaics i eòlics en rústic. Facilitar la inversió d'institucions i ciutadania local en aquestes plantes. Evitar la concentració de la producció energètica en poques mans.
 - Aprofitament de la biomassa d'aclarida de boscos, camins i residus agraris, tot dimensionant-ho a la capacitat anual de creixement de la vegetació. Ampliació de la demanada de consum amb el foment d'instal·lacions.

- La incorporació d'energies renovables hauria de reduir la dependència de la central tèrmica del Port de Maó, que a més hauria de reduir la contaminació adoptant el gas natural com a combustible, transportat amb vaixells.
- Potenciar la mobilitat urbana sostenible:
 - Ampliació de zones d'ús exclusiu per a vianants a les poblacions.
 - Habilitació de circuits i itineraris urbans per a vianants i bicicletes. Connectar punts d'ús públic importants (escoles, poliesportius...)
 - Foment del transport públic.
 - Implantar transport col·lectiu a mida dels horaris de grans centres de treball, com per exemple l'Hospital Mateu Orfila o la seu del Consell Insular.
 - Ubicació de serveis (escoles, sanitat, administració, etc.) pròxims als centres de les poblacions.
 - Suport al comerç de proximitat.
 - Preservació de les zones verdes urbanes (sínies, horts...) i foment del seu l'ús.

→ Aigua

- Treballar per una visió a nivell insular de l'aigua, anant cap a la coordinació entre ajuntaments i unificació de tarifes. Vetllar pel bon funcionament de la Junta Central d'Usuaris d'Aigües de Menorca.
- Millorar les xarxes de distribució. Reduir les fugues per davall del 10%. Penalitzar l'empresa concessionària per l'incompliment en el nivell de fugues, amb la finalitat d'incentivar que treballi per eliminar-les.
- Controlar de manera efectiva el compliment de les condicions de les concessions.
- Revisar el sistema de tarifes, per tal de considerar el nombre de persones que viuen a cada habitatge. Establiment de dos trams: un d'econòmic per al volum considerat lògic per persona/dia i un de cost elevat per quan aquest paràmetre se superi.
- Separar la xarxa d'aigües negres de la de pluvials.
- Potenciar les cisternes i la recollida de pluvials. Treballar en l'adaptació del subministrament al canvi climàtic, que implicarà una reducció de la recàrrega dels aqüífers.
- Controlar regularment els abocaments dels polígons industrials al clavegueram, per a evitar la possible contaminació industrial, com els metalls pesants.
- En cas d'haver de potabilitzar aigua pel subministrament públic amb instal·lacions tan costoses com les dessaladores o desnitrificadores, cercar la manera de tractar només l'aigua de boca, i no tota l'aigua. No té cap sentit invertir grans quantitats d'energia per potabilitzar tota l'aigua que es consumeix als habitatges, quan la gran majoria d'ella s'utilitza per usos que no requereixen que sigui potable. Potenciar el subministrament d'aigua potable en fonts públiques.
- Reconvertir la jardineria pública cap a l'ús eficient de l'aigua: ús de planta autòctona o adaptada al clima mediterrani, plans de gestió dels regs, tant pel que fa a l'aplicació de sistemes eficients com l'ús d'aigües reciclades o de pluvials.
- Condicionar qualsevol creixement urbanístic a la garantia de subministrament d'aigua sense que representi una sobreexplotació de l'aqüífer, i de la seva correcta depuració una vegada utilitzada.
- Control efectiu dels regadius extensos: autoritzacions, comptador d'extracció, qualificació dels terrenys, etc.
- No donar llicència a nous pous per regar, excepte per horta professional.
- Control efectiu de la gestió dels purins a les granges. Eliminar la connexió dels pluvials a la fossa de purins.
- Assessorament i anàlisi de terres per evitar l'excés d'adobament.
- Adoptar una gestió dels torrents compatible amb les funcionalitats ecològiques.
- Connectar a clavegueram les zones rurals més afectades per contaminació de nitrats o instal·lar sistemes de depuració descentralitzats, com els filtres verds.

→ Residus

- Incentivar activitats educatives dirigides al consum responsable, el que implica una reducció de residus.
- Treballar per una reducció efectiva dels plàstics d'un sol ús. Fomentar les alternatives.
- Incorporar criteris ambientalment responsables a l'administració i en els actes públics i lúdics que realitzen (Compra Pública Ètica, ús de materials reutilitzables o al manco reciclables a festes, adquisició d'aliments...).
- Implantar la recollida selectiva en origen de la matèria orgànica a tota Menorca.
- Facilitar al màxim l'ús de les deixalleries, amb criteris de màxim reaprofitament i valorant el treball de creació de llocs de feina i d'inserció social.
- Invertir les polítiques de pagament per gestió de residus especials: fer pagar per dur un residu a gestionar fomenta l'abocament incontrolat. S'hauria de fer pagar un sobrepreu en el moment de la compra del producte, que posteriorment fos reembossable quan es diposita convenientment al final de la seva vida útil.
- Implementar el SDDR (Sistema de dipòsit, devolució i retorn) per millorar el reciclat d'envasos, com a sistema complementari a l'actual de campanes.
- Reformar els contenidors de reciclatge i papereres per a que no es dispersin els residus en moments de temporals i ventades.
- Disminuir els embalatges promovent els mercats i productes locals.
- Obligatorietat de l'ús de gots reutilitzables o compostables a les festes patronals, o altres grans esdeveniments.
- Major control dels residus d'obra. Evitar que evadeixin l'obligació de passar per una planta de triatges. Evitar acumulacions en sòl rústic de restes d'excavació.

→ Biodiversitat

- Implementar les regulacions de la llei de caça:
 - Plans tècnics cinegètics als vedats i als terrenys lliures on es caci, amb garanties d'informació fidedigna.
 - Exàmens per a obtenir la llicència de caça.
 - Formació al col·lectiu caçador en aspectes de legislació, gestió sostenible de vedats, coneixement del rol de determinades espècies, etc.
- Seguiment científic de les poblacions de les espècies cinegètiques.
- Realització d'informes rigorosos de cada temporada de caça.
- Facilitar la tramitació de Refugis de Fauna o de terrenys lliures de caça per voluntat de la propietat.
- Promoure la substitució de la municció amb plom per altra no contaminant.
- Definir i aplicar una estratègia per reduir l'entrada d'espècies invasores.

3. Activitats econòmiques

→ Activitat empresarial

- Fomentar l'emprenedoria des de l'òptica de l'economia social i l'economia circular: formació, ajuts a projectes, suport...
- Fomentar la trobada i el diàleg entre els diferents agents socials i econòmics. Valoritzar socialment l'emprenedoria. Combatre els negocis especulatius.
- Facilitar i agilitzar els tràmits administratius.
- Invertir en formació professional

→ Turisme

- Invertir en producte per poder potenciar segments de turisme alternatiu al sol i platja, més desestacionalitzats: turisme de natura, senderisme, vela, submarinisme, gastronomia, turisme eqüestre, congressos, arqueologia, turisme de salut...

- Destinar bona part de la promoció turística a l'obertura de nous mercats menys estacionals i no vinculats al turisme massiu de sol i platja, com els citats anteriorment.
- Atendre els símptomes de massificació, i cercar-hi solucions.
- Condicionar sempre el turisme rural al manteniment de les explotacions agràries i amb regulacions sobre els edificis d'antiguitat, ubicació, valor arquitectònic i percentatge reservat per a la gestió agrària.
- Invertir en formació professional de personal, per millorar el producte turístic.
- Aplicació sistemàtica de criteris per anar legalitzant places turístiques no declarades i augmentar la seva qualitat.
- Reconvertir els establiments i les zones turístiques amb criteris de reducció de places i d'adequació als paràmetres urbanístics vigents, amb els objectius de reduir pressió humana, disminuir impacte ambiental i augmentar la qualitat de l'oferta.
- En el turisme de creuers, apostar pels petits i mitjans, atès que són els que econòmicament resulten més positius, i abandonar nous projectes d'infraestructures per a megacreuers, que contribueixen en gran manera a la massificació turística amb poc rendiment econòmic.
- Procurar el bon estat de les platges millorant el sistema de gestió i neteja amb la incorporació de criteris que assegurin el bon estat dels sistemes dunars i les funcions beneficioses de la posidònia. Invertir en campanyes que expliquin la importància de la posidònia pel turisme i les platges en concret.
- Estudiar la manera d'anar corregint impactes negatius al Camí de Cavalls i fer-ne un bon manteniment (fenòmens d'erosió, trams d'extrema fragilitat...)
- Definir estratègies per reduir l'impacte de la pressió difusa.
- Incorporar les previsions del canvi climàtic en la planificació de producte turístic i infraestructures (augment de la temperatura, pujada del nivell de la mar, extinció de la posidònia...)
- Obrir a la participació ciutadana la interlocució en el debat sobre el model turístic.

→ Agricultura i ramaderia

- Incentivar les explotacions mediambientalment integrades. Mantenir les convocatòries anuals del CARB i els requisits i incentius que la fan una ajuda diferenciada, fomentar la custòdia del territori, l'agricultura i la ramaderia ecològica...
- Desenvolupar les eines i incentius per a la promoció de la custòdia del territori en l'àmbit agrari contemplades a la Llei 3/2019 agrària de les Illes Balears.
- Promoure la diversificació de la producció agrària i ramadera, assegurant pràctiques ambientalment respectuoses.
- Promocionar circuits curts de comercialització.
- Ajudar la comercialització de la producció local respectuosa amb el medi ambient i de qualitat garantida. Incentivar iniciatives de transformació a productes de 4^a i 5ª gamma, per intentar donar més sortida a través de l'hostaleria.
- Desincentivar les explotacions intensives, que comporten una devaluació del producte, un elevat consum d'aigua, deteriorament del sòl, pèrdua de biodiversitat, maltractament animal, contaminació d'aqüífers...
- Facilitar el turisme rural, però exigint sempre el manteniment de l'explotació agrària.
- Tancar les expectatives urbanístiques al sòl rústic. L'especulació immobiliària és un fre al desenvolupament de les finques agràries.

→ Pesca

- Definir sistemes de gestió sostenible de la pesca. Millorar la informació sobre les captures reals.
- Gestió eficient de les Reserves Marines. Millores en la inspecció de pesca.
- Gestió efectiva de la part marina del parc natural de s'Albufera des Grau.
- Impulsar l'ampliació a l'àmbit marí de la Reserva de Biosfera
- Impulsar polítiques de suport a la custòdia pesquera.
- Promocionar zones exclusives per la pesca de la llagosta amb nansa.

- Pla de reconversió de les barques de ròssec: límit de subvencions de combustible al màxim de potència legal de motors, establiment de noves zones on no es pot actuar amb aquests arts, ajuts per disminució d'activitat i dedicacions a altres orientacions.
- Incorporació de caixes blaves a les embarcacions de pesca professionals
- Marcatge electrònic de xarxes per evitar l'excés d'ormeig i les estades excessives de xarxes al mar.
- Intensificació de la persecució de la pesca furtiva i les seves vies de comercialització.
- Establiment d'indicadors i sistemes de control de la pesca recreativa.

→ Indústria

- Màxima facilitació administrativa a les iniciatives industrials ambientalment sostenibles.
- Potenciar les indústries agroalimentàries amb productes locals de qualitat i el valor afegit de ser respectuosos amb el medi ambient : conserves de fruita, conserves de peix, gelats, pastisseria, oli, vi, formatge artesanal, embotits diferenciats, llegums, farina...
- Fomentar indústries agroalimentàries de processament de 4^a i 5ª gamma, per intentar donar més sortida a la producció local a través de l'hostaleria.
- Fomentar i atreure l'establiment a Menorca d'indústries lligades a la salut i la qualitat ambiental, com les de dietètica, herboristeria, biocòsmètica, parafarmàcia, talassoteràpia...
- Fomentar i atreure empreses d'estudi i aplicacions informàtiques, el que implica també un esforç en infraestructures de telecomunicació.
- Impulsar indústries tecnològiques de l'economia verda: renovables... Estudiar maneres de facilitar la inversió local en aquests projectes.
- Impulsar l'aprofitament de la biomassa a la mateixa illa de Menorca. Estimular la demanda (instal·lacions de biomassa a edificis públics, línies d'ajuda per a empreses i particulars...)
- Estimular la investigació d'activitats econòmiques a partir de recursos o matèries primeres locals. Per exemple, estudiar usos de la fusta d'ullastre, un recurs molt abundant. Innovar en l'ofici d'arader.

4. Participació ciutadana i administració pública

- Afavorir que la ciutadania es comprometi amb els problemes de la societat, potenciant la divulgació rigorosa, la transparència, els espais de diàleg amb participació efectiva, l'associacionisme... Establir línies de suport a l'organització de trobades intersectorials.
- Treballar per un sistema educatiu que fomenti la responsabilitat social individual, la bona convivència, la tolerància i el diàleg, la participació ciutadana i els valors democràtics.
- Realitzar projectes conjunts entre centres educatius i entitats del tercer sector perquè els alumnes aprenguin a participar en processos reals fora de l'aula, com a part de la seva formació. Potenciar el voluntariat.
- Simplificació i agilització de tràmits administratius, sense implicar pèrdues de garanties. Millora de l'eficiència en atendre als usuaris.
- Treballar en facilitar la consulta de la normativa: elaboració de textos refosos, cartografia unificada...
- Potenciar òrgans de participació ciutadana organitzats i regits per la ciutadania -no per les administracions-, a nivell municipal i a nivell insular. Un exemple podrien ser els Consells de Ciutat.
- Agilitzar el funcionament del Consell Social de l'Agència Menorca Reserva de Biosfera.
- Suport de les administracions a la participació de les ONG en la gestió d'activitats d'interès públic, i al paper clau d'aquestes entitats en la societat.
- Incorporar les entitats del tercer sector en les taules i organismes de participació social i econòmica.